

ΝΟΣΤΙΜΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ

Μπακαλιάρος με σέλινο ή μαιντανό αλευρολέμονο

ΥΛΙΚΑ:

- 1 κιλό μπακαλιάρο, φρέσκο ή παστό
- 1 κιλό σέλινο ή μαιντανό
- 6 κουταλιές ελαιόλαδο
- 1 κρεμμύδι ψιλοκομμένο αλάτι, πιπέρι
- 1 κουταλιά αλεύρι, 2 λεμόνια

ΕΚΤΕΛΕΣΗ:

Αν χρησιμοποιήσουμε παστό μπακαλιάρο τον ξαλμυρίζουμε για 30 ώρες περίπου. Πλένουμε το σέλινο και το χοντροκόβουμε. Το ζεματάμε για πέντε λεπτά και το στραγγίζουμε. Σε κατσαρόλα βάζουμε το ελαιόλαδο, τσιγαρίζουμε λίγο το κρεμμύδι και προσθέτουμε το σέλινο. Σκεπάζουμε με νερό και βράζουμε 20 λεπτά περίπου. Αλατίζουμε ελαφρά και τοποθετούμε πάνω τις φέτες του μπακαλιάρου και λίγο πιπέρι. Συνεχίζουμε το βράσιμο για 20 λεπτά χωρίς να ανακατεύουμε,

για να μην διαλύσει το ψάρι. Απλά κουνάμε την κατσαρόλα πότε- πότε. Μετά από 10 λεπτά γυρνάμε τον μπακαλιάρο από την άλλη πλευρά και βράζουμε άλλα 10 λεπτά. Διαλύουμε 1 κουταλιά αλεύρι στον χυμό 2 λεμονιών, προσθέτουμε λίγο ζουμί από την κατσαρόλα και όλο το διάλυμα το ρίχνουμε πάνω στο φαγητό να πάρει μια βράση και είναι έτοιμο.

• Με τον ίδιο τρόπο μπορούμε να φτιάξουμε και μεγάλα φρέσκα ψάρια, κυρίως τσιπούρες.

Καλή Επιτυχία!!!

Από το βιβλίο των Ηλίας Καστανά, Ν. και Μ. Ψιλάκη, «Ο πολιτισμός της ελιάς, το Ελαιόλαδο», εκδ. ΚΑΡΜΑΝΩΡ.

Επιμέλεια: Τριάδα Μπασινά - Κασιή

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ

Οι τεχνίτες της Κιβωτού

Ένας άγιος ιερέας έκανε μια φορά κήρυγμα στους ενορίτες της εκκλησίας του. Θέλοντας να τους επιστήσει την προσοχή πως δεν αρκεί για τη σωτηρία μας να ασχολιόμαστε μόνο με την «ευπρέπεια του οίκου του Θεού», τους ρώτησε:

- Ξέρετε τι απόγιναν οι τεχνίτες που έφτιαξαν την Κιβωτό του Νώε;

- Όχι, αποκρίθηκαν μερικοί.

- Πρέπει να το ξέρετε, τους απάντησε ο ιερέας. Αφού δεν μπήκαν μέσα στην κιβωτό πώς μπορεί να σώθηκαν; Όταν έγινε ο κατακλυσμός πνίγηκαν κι αυτοί μαζί με τους άλλους αμαρτωλούς.

- Γι' αυτό, συνέχισε, προσέχετε, παιδιά μου. Όταν βοηθούμε να γίνει ο ναός μας όπως τον θέλει ο Θεός, δεν πρέπει να παραμελούμε την ατομική μας σωτηρία. Πρέπει να προσπαθούμε να βρισκόμαστε έμπρακτα πάντα μέσα στην Εκκλησία, να τηρούμε τις εντολές του Θεού.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

π. Χαράλαμπος	20 €
Ρούσσοσ Ανδρέας	20 €
Πολυζωίδης Μηνάς	10 €
Ανώνυμος	20€
Ψωμά Ελένη	20 €

ΛΥΣΗ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

1	X	Γ	Σ	Μ	Ε	Τ	Β	Ι	Α	Σ
2	P	K	Ω	Μ	Ο	Ι	Α	Ν	Ι	
3	Δ	Ι	Β	Ι	Α	Ν	Α	Δ	Γ	
4	Δ	Κ	Σ	Α	Μ	Ι	Α	Φ	Δ	
5	Δ	Α	Ρ	Τ	Α	Ο	Ρ	Τ	Η	
6	N	T	O	K	O	N	H	E	M	
7	I	N	A	H	S	Y	N	H	A	
8	N	O	N	O	S	G	S	O	L	
9	A	A	S	S	A	O	E	A	M	
10	A	S	N	A	E	N	H	N	A	
11	M	O	P	S	I	B	A	N		
12	A	P	T	A	Y	A	I	A		

ΕΡΕΤΡΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΙ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΡΕΤΡΙΑΣ
ΕΤΟΣ 23ο • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 272 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2015 • ΕΡΕΤΡΙΑ • 340 08 ΕΥΒΟΙΑ

Ο μικρός και ο μεγάλος αγιασμός

Πότε τελούνται;

Ο μικρός αγιασμός τελείται κάθε πρώτη του μηνός στους Ιερούς Ναούς, ενώ κατά την επιθυμία των πιστών τελείται και σε άλλες περιπτώσεις της καθημερινής μας ζωής, όπως κατά τα εγκαίνια του νέου σπιτιού, του νέου καταστήματος, του νέου αυτοκινήτου, του σχολικού έτους, του κατηχητικού έτους και άλλων πνευματικών δραστηριοτήτων. Ο μεγάλος αγιασμός τελείται μόνο δύο φορές τον χρόνο: την παραμονή των Θεοφανείων και ανήμερα της εορτής. Και τις δύο αυτές ημέρες τελείται ακριβώς η ίδια ακολουθία.

Υπάρχει διαφορά μικρού και μεγάλου αγιασμού;

Δεν έχει καμία διαφορά ο μικρός από τον μεγάλο αγιασμό. Ο αγιασμός είναι αγιασμός είτε δίδεται την παραμονή ή ανήμερα των Φώτων, είτε κάθε πρώτη του μηνός. Απλά ο μικρός αγιασμός περιέχει λιγότερα λόγια από τον μεγάλο, γι' αυτό ονομάζεται και μικρός. Η παροχή όμως αγιασμού είναι η ίδια. Δεν παρέχει άλλη χάρη ο μεγάλος αγιασμός και άλλη ο μικρός. Και τούτο γιατί και οι δύο το ίδιο Άγιο Πνεύμα επικαλούνται.

Ο αγιασμός είναι το ίδιο με τη Θεία Κοινωνία;

Όχι, ο αγιασμός είτε μικρός είτε μεγάλος δεν είναι το ίδιο με τη Θεία Κοινωνία. Η Θεία

Κοινωνία είναι μυστήριο, είναι ο ίδιος ο Χριστός, γι' αυτό και η χάρη που παρέχει είναι δραστική. Όποιος μεταλαμβάνει σωστά προετοιμασμένος, με επίγνωση, γίνεται καλύτερος και αγιάζεται, ενώ όποιος προσέρχεται με αμετανοησία, βλάπτεται. Ο αγιασμός όμως δεν είναι μυστήριο. Αυτό σημαίνει ότι παρέχεται μεν η χάρη του Θεού, αλλά όχι με τον δραστικό τρόπο που δρ ένα μυστήριο. Ο αγιασμός δεν υποκαθιστά ούτε αντικαθιστά τη Θεία Κοινωνία. Απλά όταν διατελούμε υπό επιτίμιο του πνευματικού και δεν μπορούμε να κοινωνήσουμε, λαμβάνουμε για ευλογία και παρηγοριά τον αγιασμό.

Μπορεί να φυλάσσεται ο αγιασμός στο σπίτι και να πίνουν απ' αυτόν σε καιρό ασθένειας ή για αποτροπή βασκανίας και κάθε σατανικής ενέργειας;

Ο αγιασμός μπορεί να κρατηθεί στο σπίτι όλο τον χρόνο και να τον χρησιμοποιούμε προς μετάληψη, μετά από προσευχή βεβαίως και μετάνοια, ιδίως σε δύσκολες και κρίσιμες στιγμές της ζωής μας. Προϋπόθεση είναι όμως ότι στα σπίτια όπου φυλάσσεται ο αγιασμός και το καντήλι θα ανάβει και η ευλάβεια θα υπάρχει στα μέλη της οικογένειας και θα αποφεύγεται κάθε αιτία που διώχνει τη θεία χάρη, όπως βλασφημίες και ύβρεις.

Βασιλική Ψωμά

Ο εορτασμός των Θεοφανείων στην Ερέτρια

Με τη δέουσα λαμπρότητα και κατανύξη εορτάστηκαν και φέτος τα Θεοφάνεια και ο αγιασμός των υδάτων στην Ερέτρια. Η τελετή έλαβε χώρα στην παραλία της Ερέτριας, όπου χοροστάτησαν οι ηγούμενοι των δύο Ιερών Ναών της πόλης, π. Θεο-

φάνης Παπαγεωργίου και π. Χαράλαμπος Ραμαντανάκης, οι οποίοι σύμφωνα με την παράδοση βάπτισαν τον ιερό Σταυρό στη θάλασσα. Το τσουκερό κρύο δεν εμπόδισε περίπου 10 τολμηρούς και ευλαβείς πιστούς να βουτήξουν στα παγωμένα νερά. Τον Σταυρό κατάφερε να πιάσει ο Ιωάννης Σταματάκος, ο οποίος απέσπασε το χειροκρότημα του λιγοστού κόσμου που είχε συγκεντρωθεί στην παραλία, προκειμένου να παρακολουθήσει την τελετή του Αγιασμού των υδάτων. Αισθητή ήταν η απουσία των φέρι-μποτ λόγω της διακοπής της πορθημιακής γραμμής Ωρωπού -Ερέτριας.

Πώς μπορεί να θεωρηθεί χρηστός ο ζυγός και ελαφρό το φορτίο; (Μτ. Λουκά, Μρκ. 10, 16)

Είπε ο Κύριος: «Ο γάρ ζυγός μου χρηστός και τὸ φορτίον μου ελαφρόν ἐστιν» (Ματθ. 11, 30). Αλλά είπε και το άλλο: «Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἵ παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἑμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν» (Ματθ. 10, 17-18). Πώς μπορεί να θεωρηθεί χρηστός ο ζυγός και ελαφρό το φορτίο, αν τους πιστούς, σύμφωνα με τον λόγο του Χριστού, θα τους παραδώσουν στα δικαστήρια και θα τους μαστιγώσουν στις συναγωγές; Δεν υπάρχει εδώ καμία αντίθεση. Για ποιο φορτίο μιλάει ο Κύριος και λέει ότι είναι ελαφρό; Για το φορτίο των εντολών Του που πρέπει να σκώσουν όλοι οι άνθρωποι

που θέλουν να ακολουθήσουν την οδό Του. Είναι το φορτίο της αγάπης, το φορτίο των εντολών του Χριστού και το φορτίο αυτό όντως είναι πολύ ελαφρό. Άνθρωπος ο οποίος θα σκώσει αυτό το φορτίο και θα ζήσει σύμφωνα με τις εντολές του Χριστού, γρήγορα θα καταλάβει ότι οι εντολές Του πραγματικά είναι εύκολες και ελαφρές. Αλλοιώνουν με καλή αλλοίωση την καρδιά του η οποία γίνεται ελαφριά και καθαρή, διώχνουν από μέσα της το οποιοδήποτε σκοτάδι, την οποιαδήποτε αμαρτία και ακαθαρσία. Και τότε ο άνθρωπος αυτός ευχαριστεί και δοξολογεί τον Θεό που του έδωσε τέτοιο ελαφρό και χαρούμενο φορτίο. Είπε και το εξής ο Κύριός μας: «Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε» (Ιω. 16, 33). «Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ

ὑμᾶς διώξουσιν» (Ιω. 15, 20). Μας λέει ότι πρέπει να περάσουμε μέσω στενής πύλης και να ακολουθήσουμε την τεθλιμμένη οδό, διότι μόνο αυτή η δύσκολη οδός οδηγεί στη Βασιλεία των Ουρανών και όχι εκείνη η ευρύχωρη την οποία ακολουθούν στην πλειοψηφία τους οι άνθρωποι. Εμείς που έχουμε επάνω μας το ελαφρό φορτίο του Χριστού και υποφέρουμε τις θλίψεις σ' αυτή τη ζωή και διωκόμαστε για το όνομα του Χριστού, πρέπει να προσέχουμε από τους κακούς και πονηρούς ανθρώπους, οι οποίοι δεν αγαπάνε τον Χριστό, και διώκουν αυτούς που ομολογούν το όνομά Του. Τους παραδίδουν στα δικαστήρια και στον θάνατο ακόμα. «Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραὶ» (Ματθ. 10, 16). Πρέπει να είμαστε άκακοι σαν τα περιστερία αλλά ταυτόχρονα και φρόνιμοι σαν

Συνέχεια στη σελίδα 2

«ΕΡΕΤΡΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΙ»
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Πνευματικού Κέντρου
Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου
Ερέτριας - 34008
ΕΤΟΣ 23ο ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2015
Αρ. Φύλλου 272

•Υπεύθυνος:
Ιερέας Θεοφάνης
Παπαγεωργίου
Τηλ.: 22290-62786

•Συντακτική Επιτροπή:

•Δρ. Γεώργιος Ν.
Αικατερινίδης
τ. Δ/ντής Ερευνών
Κέντρου Λαογραφίας Ακαδημίας
Αθηνών

•Τριάδα Μπασινά-Κασιή
Καθηγήτρια Φιλολόγος
•Ελένη Παπαγεωργίου-
Ηλιάδη
Σχεδιάστρια δομικών έργων
•Νικολέττα Κυριακοπούλου
Ιδιωτική Υπάλληλος
•Βασιλική Ψωμά
Καθηγήτρια Φιλολόγος

Ειδικός συνεργάτης:
Άρης Σ. Ζηκουριδής
Καθηγητής Φιλολόγος

•Την ευθύνη των άρθρων
φέρουν οι συντάκτες τους

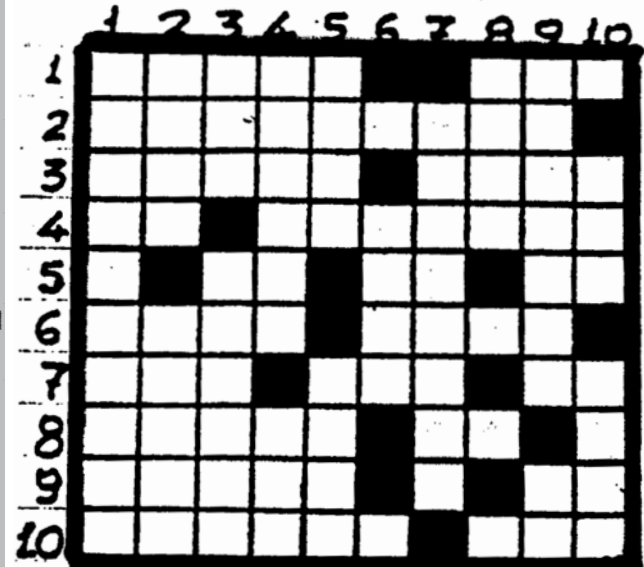
Ιστοσελίδα Ιερού Ναού
www.agniosnikolaos-eretrias.gr
e-mail Ιερού Ναού
agnikolaoseretrias@yahoo.gr

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: QUICK PRESS
Δούκα 1 Χαλκίδα, Τ 22210-23382
e-mail:theopress@otenet.gr

Τιμή φύλλου 0,003 ΕΥΡΩ
Δεκτές φιλικές συνδρομές στη
διεύθυνση:

π. Θεοφάνης Παπαγεωργίου
Κανάρη 5, ΕΡΕΤΡΙΑ Τ.Κ. 34008

ΣΤΑΥΡΟΣ Ο ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΑΡΗΣ Σ. ΖΗΚΟΥΡΙΔΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Περιήφηση λιμάνι της Ιταλίας επί της Αδριατικής.- Θεατρικό έργο στο οποίο αποθεώθηκε ο αείμνηστος Μάνος Κατράκης.
2. Είναι οι Καναδοί από άποψη σιταριού (καθ.).
3. Φθινοπωρινό φρούτο (δημ).- Γνωστή μάρκα απορρυπαντικής σκόνης πλυντηρίων (ξ.λ.).
4. Τίτλος ποιήματος του Κίπλινγκ.- Αποτελέσματα αγώνων χωρίς νικητές.
5. Περιήφηση Ιαπωνικό θέατρο με μάσκες.- Ορκωτικό μόριο.- Άγγλων «Μέσα».
6. Μέρος του ανθρώπινου σώματος(αιτ. καθ).- Προτρέπει και παρακινεί (ακλ. λέξη).
7. Πόλη της Γαλλίας.- Αν διπλασιαστεί υποδηλώνει κρητική κατόικα.- Ιταλική κατάφασπ.
8. Λευκωματωειδής ουσία του αίματος (ιατρ. όρος).- Αρχικά εταιρείας.
9. Βραβείο με διεθνή ακτινοβολία (ξ.λ).- Γνωστή Βελγική βιομηχανική πόλη.
10. Σκελετοί πλοίων.- Κραυγή αρπακτικού ορνέου.

ΚΑΘΕΤΑ

- 1.Δρόμος που συμπεριλαμβάνεται στα αγωνίσματα Ολυμπιάδων.
2. Λέγεται και «έμπυον».- Η πρωτεύουσα της Λευκορωσίας.
- 3.Τρέχει ποικιτικά.- Υπάρχουν και τέτοια πρόσωπα.
4. Στοιχείο που το ανακάλυψε η Μαντάμ Κιουρί (καθ).- Αρχαίος κάτοικος της Καρίας.
5. Γνωστός από την Οδύσσεια του Ομήρου Ζητιάνος της Ιθάκης.- Ακατάληκτα... κεριά (καθ.).
6. Το όνομα του ηθοποιού Σαρίφ.
7. Γνωστή ποδοσφαιρική ομάδα της Ισπανίας.
- 8.Ιστορική βυζαντινή "στάση" που εκδηλώθηκε στα χρόνια του Ιουστινιανού.
- 9.Τις κρατούν οι διαρρήκτες (δημ).-Εκτάριο (ξ.λ.).
10. Τραγόμορφος ποιμενικός θεός της αρχαιότητας.-Ρωτάει κρητικά.

Πώς μπορεί να θεωρηθεί χρηστός ο ζυγός και ελαφρό το φορτίο; (ἄγ. Λουκά, Ἀρχιεπ. Κριμαίας)

Συνέχεια από τη σελίδα 1.

τα φίδια, να μπορούμε να διακρίνουμε τους ανθρώπους που πρέπει να αποφεύγουμε. Αυτή είναι η απάντησή μου. Όπως βλέπετε η αντίθεση δεν υπάρχει.

Επίσης σε μερικούς προκαλεί απορία ο εξής λόγος του Χριστού: «Ο εύρων την ψυχήν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχήν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὕρησει αὐτήν» (Ματθ. 10, 39). Τι σημαίνει αυτή η απώλεια της ψυχής για την οποία μιλάει ο Κύριος Ιησούς Χριστός; Πρέπει να χάσουμε την ψυχή μας για να τη σώσουμε. Για να γίνει κατανοητό αυτό πρέπει να γνωρίζουμε τι είναι η ανθρώπινη ψυχή. Η ψυχή δεν είναι τίποτα άλλο παρά το σύνολο των σκέψεων, των ιδεών, των επιθυμιών και των επιδιώ-

ξεών μας, δηλαδή είναι όλα αυτά που κατευθύνουν τη βούλησή μας. Υπάρχουν ψυχές καλές, υπάρχουν και κακές που κλίνουν προς το κακό και είναι γεμάτες ακάθαρτες και αμαρτωλές επιθυμίες. Στους περισσότερους ανθρώπους η ψυχή υπηρετεί τη σάρκα, ακολουθεί τις επιθυμίες της σάρκας και ικανοποιεί τα πάθη της. Αυτή λοιπόν την ψυχή πρέπει να την χάσουμε, να αφαιρέσουμε τον ρύπο που έχει και να εξουδετερώσουμε τις αμαρτωλές επιθυμίες που μολύνουν και την ψυχή και το σώμα μας. Πρέπει να ξεριζώσουμε από την καρδιά μας τις ακάθαρτες επιθυμίες και να πάψουμε να ακολουθούμε τη σάρκα μας. Το πρώτο πράγμα που όλοι εμείς φροντίζουμε και προσπαθούμε με κάθε τρόπο να ικανοποιήσουμε είναι αυτή η σάρκα μας. Όλοι θέλουμε να είναι η ζωή

μας ήσυχη, ήρεμη και γεμάτη απολαύσεις. Δεν φροντίζουμε να αποκτήσει η ψυχή μας αγνότητα και αγιότητα. Και ο Κύριος με τον παραπάνω λόγο ζητάει να αλλάξουμε τη νοστροπία μας, τις διαθέσεις, τις επιθυμίες και τις επιδιώξεις μας. Να ξεριζώσουμε από την ψυχή μας την αμαρτία, τις ακάθαρτες επιθυμίες και τα πάθη που τη γεμίζουν και δεν μας αφήνουν να ακολουθούμε την οδό του Χριστού. Αυτός που θα χάσει την ψυχή του θα τη σώσει για την αιώνια ζωή. Η ψυχή που ελευθερώνεται από τα πάθη και τις αμαρτίες γίνεται λεπτή, ελαφριά και εύκολα υψώνεται προς τον Θεό και βρίσκει το ύψιστο αγαθό της κοινωνίας μαζί Του. Πολύ βαθύ νόημα έχει αυτός ο λόγος του Κυρίου. Για να αποκτήσουμε την αιώνια ζωή πρέπει να υπερνικήσουμε τις αμαρτωλές μας επιθυμίες και να καθυποτάξουμε τη σάρκα στην ψυχή.

(Αγ. Λουκά, Αρχιεπ. Κριμαίας, «Λόγοι και ομιλίες», τ.Β΄, εκδ. Ορθόδοξη Κυψέλη, σ. 296-300)

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

1. Πρωτοχρονιάς

1. Το Νέον Έτος ω αδελφοί μου, άρχεται σήμερα ευτυχώς! Ψάλλουν αγγέλοι και η φωνή μου τοις ορθοδόξοις χαρμονικώς.

2. Λοιπόν, χαρείτε και ευφρανθείτε και ζείτε χρόνους, χρόνους πολλούς. Λοιπόν, χαρείτε και ευτυχείτε και ζείτε χρόνους, χρόνους μακρούς!

(Είμαι μια καθαρά βυζαντινή «στιχηραρικού» είδους μελωδία που απαιτεί το ανάλογο ύφος. Ας θυμηθούμε το ύφος του «Χριστός ανέστη...»).

2. Θεοφανείων

Από της ερήμου ο Πρόδρομος, ήρθε του βαπτίσει τον Κύριον. Εριρεμ, περιρεμ, εριρεμ και τεμενα, Χαίρε Πρόδρομε! Βασιλέα πάντων εβάπτισε, εις τον Ιορδάνην ο Πρόδρομος. Εριρεμ...

Γηγενείς σκιρτάτε και χαίρεστε, τάξεις των Αγγέλων ευφραίνεστε. Εριρεμ...

Δέξαι Ιορδάνη τον Κτίστην σου, ίν' ανακαιθήσεις τα ύδατα.

Εριρεμ...

Ιορδάνη πάψε τανάματα, ίν' αναδεχτείς τον Δεσπότη σου. Άγιος, άγιος, άγιος αθάνατος, (υπ)άρχεις Κύριε!

Κυριάκου Ζαχαρενάκη, Κάλαντα και παράδοση του Δωδεκαημέρου, Εκδόσεις "Δωδώνη", σελ. 48 και 172.

της στον πόλεμο.

Η Τουρκία από το 1912 ανέμενε τη στιγμή της εκδίκησης της μεγάλης ήττας των βαλκανικών πολέμων. Ο καιμακάμης της Κερασούντας Αρίφ βέης, όταν ρωτήθηκε από τον διευθυντή της ελληνικής εφημερίδας της πόλης «Αρπητιάδος» ποια στάση θα τηρήσει η Τουρκία στον πόλεμο, απάντησε «την ένοπλη ουδετερότητα κατ' αρχάς», και συνεχίζοντας με μεγαλύτερη ειλικρίνεια πρόσθεσε: «Τα λάθη τεσσάρων αιώνων πρέπει να επανορθωθούν· θα πολεμήσουμε όχι για να προβούμε σε κατακτήσεις, αλλά για να τακτοποιήσουμε τα εσωτερικά μας». Την 20η Ιουλίου 1914 κηρύχθηκε γενική επιστράτευση εθνικοτήτων. Δόθηκε τρίμηνη προθεσμία για την καταβολή στρατιωτικού αντισηκώματος στους χριστιανούς προς αποφυγή της επιστράτευσής τους· αλλι' η περίοδος ήταν κρίσιμη οικονομικώς για τις παράλιες πόλεις του

Συνέχεια στη σελίδα 5

ΑΙΣΙΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΙΕΖΟΔΟ ΣΤΑ ΑΔΙΕΖΟΔΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΙΣ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΜΑΣ

Του Επισκόπου
+Αυγουστίνου Καντιώτου

Να προφητεύσω;

Θα δούμε πολλά άσχημα πράγματα. Μπήκε στο έθνος μας και ιδιαιτέρως στα παιδιά μας το μικρόβιο της απιστίας και αθεΐας. Από μικρά τα ποτίζουν με το αφιόνι αυτό.

Μαύρες ημέρες έρχονται, αδελφοί μου. Ποτέ άλλοτε δεν ήταν τα πράγματα τόσο σοβαρά. Έζησα ημέρες δύσκολες και πέρασα πολλές περιπέτειες, αλλά ποτέ άλλοτε δεν ανησυχούσα τόσο πολύ όσο ανησυχώ τώρα. Έρχεται «θλίψις μεγάλη, οΐα ου γέγονεν απ' αρχής κόσμου» (Ματθ. 24,21).

Να είμεθα έτοιμοι όλοι μας, μικροί και μεγάλοι, να πούμε ένα νέο ιστορικό «όχι». Το πρώτο «όχι» το είπαμε πάνω στα ψηλά βουνά της Πίνδου· το δεύτερο ιστορικό «όχι» να βγει μέσα απ' την καρδιά της Ελλάδος μας· να μην αφήσουμε να προχωρήσουν οι άθεοι και άπιστοι. Έξω από κόμματα και κομματικές τοποθετήσεις! Δεν είμεθα όργανα ουδενός κόμματος· είμεθα όργανα μόνο της Ελλάδος και του Χριστού μας· και αυτά τα δύο κηρύττουμε και διασφαλίζουμε παντού όπου βρεθήκαμε επί πενήντα τώρα χρόνια, τελευταίως δε, γέρων πλέον επίσκοπος, εδώ στην Ιερά Μητρόπολη Φλωρίνης.

Εδώ σ' αυτή την ακρόπολη, σ' αυτό το μετερίζι θα σταθούμε και πάλι,

αγαπητοί μου. Όλοι, γύρω από τον επίσκοπο, να δώσουμε τη μάχη χέρι με χέρι, στήθος με στήθος. Μείνετε πιστοί. Θα δώσουμε πνευματική μάχη· όχι με όπλα πυρηνικά ούτε με βόμβες νετρονίου· θα δώσουμε τη μάχη με όπλο τον Τιμίο Σταυρό. Δεν θα μπορέσουν ποτέ να ξεριζώσουν απ' τις καρδιές μας τον τίμιο σταυρό. Θα τον κρατήσουμε τον σταυρό ως κειμήλιο, ως θησαυρό, ως όαση, ως σύμβολο αθανάτων ιδεών. Έτσι θα προχωρήσουμε προς τα εμπρός. Και, εις πείσμα των δαιμόνων της κολάσεως, θα σταθούμε και ως πρόσωπα και ως οικογένειες και ως έθνος και ως κοινωνία. Τότε θα αισθανθούμε τη δύναμη που έχει το «έν τούτω νίκα» και θα ψάλλουμε από τα βάθη της ψυχής μας· «Τόν σταυρόν σου προσκυνούμεν, Δέσποτα, καί τήν άγιαν σου ανάστασιν δοξαζόμεν».

Και πέντε να μείνετε, και ένας να μείνεις, μην υποστείλεις τη σημαία της πίστεως· άμην.

Παραπάνω απ' όλους είναι ο ΧΡΙΣΤΟΣ

...Ο Χριστός είναι ο Βασιλεύς των βασιλευόντων και Κύριος των κυριευόντων. Ο Χριστός ως προς τη δύναμη και το μεγαλείο είναι ασύγκριτος. Ο Χριστός χωρίς στρατό, χωρίς όπλα, νίκησε και ίδρυσε την πιο μεγάλη βασιλεία

του κόσμου, την Εκκλησία Του, της οποίας ούκ έσται τέλος.

Στρατιώτες του Χριστού είμαστε όλοι όσοι βαπτισθήκαμε στο όνομά Του και από το όνομά Του ονομαζόμαστε χριστιανοί. Ως χριστιανοί πρέπει να έχουμε σαν πρότυπο στη ζωή μας τον Κύριο μας Ιησού Χριστό. Καθώς, δηλαδή, έζησε ο Χριστός, έτσι πρέπει κ' εμείς να ζούμε. Στα ίχνη Του πρέπει να βαδίζουμε. Άγιος ο Χριστός; Άγιοι κ' εμείς. Δίκαιος ο Χριστός; Δίκαια πρέπει να ζούμε κ' εμείς. Ελεήμων και φιλόνησος ο Χριστός; Ελεήμονες και φιλόνησοι πρέπει να είμαστε κ' εμείς. Αγάπησε ο Χριστός τον άνθρωπο και από τον σταυρό συγκώρησε τους εχθρούς Του που Τον σταύρωσαν; Κ' εμείς ας συγχωρούμε τους εχθρούς μας. Κήρυξε την αλήθεια ο Χριστός; Κ' εμείς ας είμαστε έτοιμοι παντού και πάντοτε να κηρύττουμε την αλήθεια, έστω κι αν κινδυνεύουμε να σταυρωθούμε.

Και τώρα ας ρωτήσουμε· Ζούμε καθώς θέλει ο Χριστός; Μιμούμεθα τον Χριστό στην αρετή; Δυστυχώς, καθώς φωνάζει η σκληρή πραγματικότητα, οι περισσότεροι ζούμε αντίθετα απ' ό, τι έζησε ο Χριστός. Το όνομα μόνο έχουμε του χριστιανού, αλλά η ζωή μας είναι αντιχριστιανική, ειδωλολατρική...

Τέλος

Ιερ Θ.Π.

ΤΑ ΑΜΟΜΑ ΣΦΑΓΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Συνέχεια από τη σελίδα 2.

Πόντου, επειδή δεν είχε ακόμη συντελεσθεί η συγκομιδή των λεπτοκαρύων, του κυριότερου προϊόντος της περιοχής. Την οικονομική κρίση επιδείνωσε και το κλείσιμο των στενών των Δαρδανελλίων με συνέπεια τη διακοπή του εμπορίου. Οι χριστιανοί αναγκάσθηκαν να εκποiehσουν τα χρυσά και αργυρά κοσμήματά τους, για να μπορέσουν να καταβάλουν το στρατιωτικό αντισηκώμα. Την 18ην Οκτωβρίου 1914 ο τουρκικός στόλος, υπό τις διαταγές Γερμανού ναυάρχου, επιτέθηκε στον ρωσικό στόλο, ο οποίος εκτελούσε γυμνάσια 30 μίλια μακριά του Βοσπόρου. Με την είσοδό της στον πόλεμο η Τουρκία συνταύτισε την τύχη της με τη Γερμανία. Κηρύχθηκε στρατιωτικός νόμος σε όλη την επικράτεια, ο τουρκικός στρατός άρχισε να συγκεντρώνεται και παραλλήλως εκδόθηκαν φετβάδες, που προσκαλούσαν τους μουσουλμάνους σε ιερό πόλεμο.

Το καλοκαίρι του 1915 το αρμενικό έθνος της Μικράς Ασίας και του Πόντου κηρύχθηκε εκτός νόμου και παραδόθηκε στις άγριες ορμές και τα κτηνώδη ένστικτα της τουρκικής φυλής. Εντός μηνός, τον Ιούνιο του 1915, εξοντώθηκαν πλήρως οι Αρμένιοι των βιλαετιών Τραπεζούντας, Ερζερούμ, Βαν, Σεβάστειας, Αμισού και του εσωτερικού της Μικράς Ασίας. Τα στρατιωτικά και αστυνομικά όργανα της κυβέρνησης συνελάμβαναν τις οικογένειες των Αρμενίων, τις οδηγούσαν έξω από τις πόλεις και τα χωριά και τις παρέδιδαν στα άτακτα στίφη των τσετών, τα οποία τις έσφαζαν με μαχαίρια, πελέκες, ρόπαλα και ξιφολόγχες και παντός είδους αιχμηρά όργανα. Τους τουφέκιζαν, τους έκαιγαν ζωντανούς και τους ακρωτηρίαζαν. Τα βουνά και οι κοιλάδες της Τραπεζούντας, Ερζερούμ, Σεβάστειας και τα παράλια του Πόντου είχαν κατακλυσθεί με πτώματα και δονούνται ακόμη από τα απερίγραπτα κακουργήματα που διαπράχθηκαν στο δύστυχο αρμενικό έθνος. Οι ωραιότερες από τις γυναίκες, έγγαμες και παρθένες, οδηγούνταν σε κτίρια διαφόρων πόλεων, όπου κυβερνητικοί και στρατιωτικοί υπάλληλοι παντός βαθμού ως και απλοί πολίτες ομαδικά επιδίδονταν σε φρικτότατους βιασμούς και ακατανόμαστα όργια μέχρι εξαντλήσεως των θυμάτων τους, τα οποία τελικώς κατασφάζονταν και τα πτώματά τους ρίχνονταν στη θάλασσα, σε διάφορα ποτάμια και στις άκρες των δρόμων.

Συνεχίζεται...

Επιμέλεια-διδασκευή Ιερ. Θ.Π.

ΥΓΕΙΑ

Οστεοπόρωση: Μια «σιωπηλή επιδημία» (μέρος 2ο)

Ο κίνδυνος εμφάνισης οστεοπόρωσης εξαρτάται από την οστική μάζα, τον ρυθμό της οστικής απώλειας και τη διάρκεια της. Η οστική μάζα είναι υπεύθυνη για το 80% της τελικής αντοχής του οστού. Αυξάνει ταχέως κατά την παιδική και εφηβική ηλικία, φθάνοντας στην κορυφαία της τιμή (Κορυφαία Οστική Μάζα) περίπου κατά το 30ο έτος της ζωής, είναι δε υψηλότερη στους άνδρες απ' ό τι στις γυναίκες και έκτοτε μειώνεται σταδιακά. Η κορυφαία οστική μάζα (Κ.Ο.Μ.), είναι το μέγιστο ποσό οστικής μάζας που επιτυγχάνεται κατά την ωρίμανση του σκελετού. Πολλές μελέτες προτείνουν πως η Κ.Ο.Μ. ενός ατόμου διαμορφώνεται στο μεγαλύτερο ποσοστό της μέχρι το τέλος της εφηβίας, υπάρχουν όμως και άλλες μελέτες, οι οποίες υποστηρίζουν πως η απόκτηση οστικής μάζας συνεχίζεται μέχρι και την τρίτη δεκαετία της ζωής του ατόμου.

Είναι πλέον κοινή αντίληψη, πως γενετικοί παράγοντες ελέγχουν σε μεγάλο βαθμό την απόκτηση της Κ.Ο.Μ. Είναι χαρακτηριστικό ότι συγγενείς πρώτου βαθμού γυναικών με οστεοπόρωση, παρουσιάζουν ελαττωμένη οστική μάζα σε σχέση με άτομα χωρίς οικογενειακό ιστορικό οστεοπόρωσης. Ωστόσο, ένα ποσοστό της τάξεως του 20-30% ή και περισσότερο, της γονιδιακής έκφρασης της Κ.Ο.Μ. ενός ατόμου, εξαρτάται από περιβαλλοντικούς παράγοντες που θα μπορούσαν, πιθανόν, να προσαρμοσθούν, ώστε να μεγιστοποιηθεί η συμβολή της γονιδιακής έκφρασης στην απόκτηση όσο το δυνατόν μεγαλύτερης Κ.Ο.Μ. Η φυσική δραστηριότητα, η διατροφή και συγκεκριμένα η λήψη ουσιών όπως το ασβέστιο (μέσω διατροφής), ειδικά κατά την περίοδο της εφηβίας, συνδέονται με την απόκτηση και διατήρηση μεγαλύτερης Κ.Ο.Μ. Η σπουδαιότητα της Κ.Ο.Μ., έγκειται στο γεγονός πως αυτή, θεωρείται ένας από τους κυριότερους παράγοντες κινδύνου καταγμάτων και οστεοπόρωσης στα ηλικιωμένα άτομα. Σε κάθε περίπτωση, αν λάβουμε υπ' όψιν το γεγονός πως μετά το πέρας κάποιας ηλικίας παρατηρείται μόνον απώλεια και μείωση της οστικής μάζας, είναι προφανές πως όσο μεγαλύτερη είναι η Κ.Ο.Μ. που έχει επιτύχει ένα άτομο, τόσο μικρότερος θα είναι ο κίνδυνος

που θα έχει, για να υποστεί κάταγμα. Με αυτά τα δεδομένα γίνεται εύκολα αντιληπτό, πως ένα αποτελεσματικό μέτρο πρόληψης της Οστεοπόρωσης αφορά τους εφήβους, αλλά και τους νέους ανθρώπους (ηλικίας κάτω των 30 ετών) και είναι η καλή διατροφή πλούσια σε ασβέστιο, η συστηματική άσκηση, η αποφυγή κατανάλωσης αλκοόλ και καπνίσματος.

Κατά τη διάρκεια της εμμηνόπαυσης, στις γυναίκες, παρατηρείται εκτεταμένη απώλεια οστικής μάζας. Η οστική μάζα που θα έχει μια γυναίκα μετά την εμμηνόπαυση εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την κορυφαία οστική μάζα. Με δεδομένο το γεγονός ότι τα άτομα που επιτυγχάνουν υψηλή κορυφαία οστική μάζα εμφανίζουν μικρότερο κίνδυνο εμφάνισης οστεοπόρωσης, γίνεται αμέσως αντιληπτό ότι η οστεοπόρωση συνδέεται και εξαρτάται άμεσα από τους παράγοντες εκείνους που καθορίζουν την επίτευξη της κορυφαίας οστικής μάζας. Μπορούν να διαχωριστούν τρεις κύριοι κοινοί παθογενετικοί μηχανισμοί για τους δύο τύπους της πρωτοπαθούς οστεοπόρωσης, οι οποίοι μπορούν να οδηγήσουν σε απώλεια οστικής μάζας. Επιγραμματικά, συνοψίζονται στη μη επίτευξη φυσιολογικής κορυφαίας οστικής μάζας, στην αυξημένη οστική απορρόφηση και στην ελαττωμένη οστική παραγωγή.

Η οστική μάζα θεωρείται σήμερα ο σημαντικότερος προγνωστικός παράγοντας κινδύνου κατάγματος και η μέτρηση της συνήθως εκφράζεται σε μονάδες οστικής πυκνότητας (Ο.Π.), δηλαδή το σύνολο ανόργανων αλάτων ανά μονάδα επιφάνειας οστού (Bone Mineral Density, BMD). Επειδή όμως η οστική πυκνότητα είναι ένας μόνο από τους παράγοντες που αυξάνουν τον κίνδυνο κατάγματος, η μέτρηση της οστικής πυκνότητας, χωρίς συσκευτική άλλων παραγόντων κινδύνου, δεν μπορεί να διακρίνει τα άτομα που θα υποστούν ένα οστεοπορωτικό κάταγμα.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ., 1994), η οστική πυκνότητα εκτιμάται με βάση το T-score, δηλαδή τις σταθερές αποκλίσεις (Σ.Α), κατά τις οποίες διαφέρει η οστική πυκνότητα μίας γυναίκας, από τη μέση τιμή της οστικής πυκνότητας υγιών νεαρών γυναικών. Για τις μετεμμηνοπauσιακές γυναίκες λευκής φυλής, φυσιολογική θεωρείται η οστική πυκνότητα με T-score από +2,5 έως -1 Σ.Α.. Τιμές οστικής πυκνότητας με T-score από -1 έως -2,5 Σ.Α. χαρακτηρίζονται ως οστεοπενία. Τιμές μικρότερες από -2,5 Σ.Α. χαρακτηρίζονται ως οστεοπόρωση. Σοβαρή οστεοπόρωση έχουν οι

ασθενείς που έχουν υποστεί ένα τουλάχιστον κάταγμα και έχουν T-score μικρότερο από -2,5 Σ.Α.

Η οστεοπόρωση έχει χαρακτηριστεί ως «σιωπηλή επιδημία», λόγω του ότι μέχρι να εμφανιστούν τα κλινικά της συμπτώματα, δηλαδή τα κατάγματα, δεν παρουσιάζει άλλα συμπτώματα. Γι' αυτό το λόγο η επιστημονική κοινότητα έχει καθορίσει ορισμένους παράγοντες κινδύνου τους οποίους όταν κάποιος πληρεί, θα πρέπει να παραπέμπεται για προληπτικό έλεγχο για οστεοπόρωση, ώστε να αποφευχθούν οι νοσηρές της συνέπειες, δηλαδή τα κατάγματα. Οι παράγοντες αυτοί είναι το φύλο και η ηλικία, η οστική αντοχή (ποσότητα, ποιότητα, μικροαρχιτεκτονική), οι αλλαγές στη σύσταση της θεμέλιας ουσίας, ο ρυθμός της οστικής ανακατασκευής, η θεραπεία με γλυκοκορτικοειδή, το ιστορικό κατάγματος ευθραυστότητας, η υπέρχρηση αλκοόλ, το κάπνισμα, η γενετική προδιάθεση, οι παθήσεις όπως διαβήτης τύπου Ι, η ρευματοειδής αρθρίτιδα, οι φλεγμονώδεις παθήσεις του εντέρου, οι διαταραχές του θυρεοειδούς αδένου και η παρατεταμένη ακινησία.

Η αντιμετώπιση της Οστεοπόρωσης εστιάζεται κυρίως στην πρόληψη. Η πρόληψη αφορά πρωτίστως τη νεαρή ηλικία στην οποία αναφερθήκαμε παραπάνω, έτσι ώστε να ελαττωθούν οι πιθανότητες προσβολής από οστεοπόρωση σε μεγαλύτερη ηλικία. Στη συνέχεια, αναφερόμενοι στις γυναίκες μετά την εμμηνόπαυση (οστεοπόρωση τύπου Ι ή μετεμμηνοπauσιακή), η πρόληψη αφορά κυρίως στον τρόπο ζωής. (υγιεινή διατροφή, αποφυγή αλκοόλ και καπνίσματος) και στη φυσική δραστηριότητα. Η τελευταία φαίνεται να έχει μεγάλη σημασία καθώς αρκετές μελέτες δείχνουν ότι γυναίκες με μέτρια φυσική δραστηριότητα, έχουν μικρότερο κίνδυνο για σπονδυλικό κάταγμα, σε σχέση με γυναίκες που κάνουν καθιστική ζωή. Σε μελέτη που περιελάμβανε 12.270 άτομα μέσης ηλικίας (32-66 ετών), φαίνεται ότι ο κίνδυνος κατάγματος στα δραστήρια άτομα είναι μικρότερος σε σχέση με μη δραστήρια άτομα ίδιας ηλικίας. Ενώ σε 9.704 μετεμμηνοπauσιακές γυναίκες, η έντονη άσκηση μείωσε 33% την πιθανότητα για σπονδυλικό κάταγμα, σε σχέση με μη δραστήριες γυναίκες.

**Σταματίου Δαυίδ-Άγγελος,
Μαλαμά Ανδρομάχη**

Φυσιοθεραπευτές
(Πτυχιούχοι Α.Τ.Ε.Ι. Αθήνας)

Επικοινωνία: Τηλ.: **6989783457**,
mail: **davidstamatiou@hotmail.com**

Παρακλητική ή Οκτώηχος

Θεοτοκίον

Συνεχίζοντας την αναφορά μας στην υμνολογία της Εκκλησίας μας παραθέτουμε το Απολυτίκιο και το Θεοτοκίον του **δ' ήχου**.

Άπολυτίκιον

• Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως κήρυγμα ἐκ τοῦ Ἀγγέλου μαθοῦσαι αἱ τοῦ Κυρίου μαθήτριαί καὶ τὴν προγονικὴν ἀπόφασιν ἀπορρίψασαι, τοῖς Ἀποστόλοις καυχώμεναι ἔλεγον Ἐσκύλευται ὁ θάνατος, ἠγέρθη Χριστὸς ὁ Θεός, δωρούμενος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.
• Μόλις πληροφορήθηκαν ἀπὸ τοῦ Ἀγγέλου το ἠεροποιό ἄγγελμα τῆς ἀναστάσεως οἱ μαθήτριες τοῦ Κυρίου, ἀπέβαλαν τὴν προγονικὴ ἀτολμία (τὴν ἀρνητικὴν πρὸς τὸν Θεὸ συμπεριφορὰ τῆς Εὐας) καὶ με ἱερὴ καύχησιν ἔλεγον τοῖς Ἀποστόλοις Ἐσκύλευται ὁ θάνατος, ἀναστήθηκε ὁ Χριστὸς ὁ Θεὸς μας, χαρίζοντας τὸν κόσμον τὸ ἀπειρο ἔλεός Του.

Σχόλιο. Στὸ ἀναστάσιμο Ἀπολυτίκιον τοῦ δ' ἠχου ὁ ὑμνογράφος ἀναφέρεται στὸν εὐαγγελισμό τοῦ χαροποιοῦ μηνύματος

τῆς ἀναστάσεως ἀπὸ τοῦ Ἀγγέλου στὶς μαθήτριες καὶ Μυροφόρες γυναῖκες, οἱ οἱσες στὴ συνέχεια ἐσπευσαν νὰ το ἀναγγείλουν θαρρετὰ καὶ περικαρεῖς τοῖς Ἀποστόλοις. Ὁ ἱερός ὑμνογράφος ἀντιπαραβάλλει στὸ τροπάριον τὴν τόλμη, τὸ θάρρος καὶ τὴ μεγάλη χαρὰ τῶν γυναικῶν, οἱ οἱσες πρῶτες αὐτὲς ἀκούσαν ἀπὸ τοῦ Ἀγγέλου τὸ εὐχάριστο ἄγγελμα τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, πρὸς τὸν φόβο ἀλλὰ καὶ τὴ λύπη τῆς Εὐας ποῦ ἐνίωσε μετὰ τὸ παράπτωμά τῆς καὶ τὴν ἐξοδό τῆς ἀπὸ τὴν τρυφὴ τοῦ Παραδείσου. Ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἱερὴ καύχησιν τῶν μαθητριῶν τοῦ Κυρίου γιὰ τὴ μεγάλη τιμὴ ποῦ ἐπιφύλαχτηκε αὐτὴ τὴ φορὰ στὸ γυναικίον φύλο ἐκφράζονται με χαρακτηριστικὸ τρόπο ἄμε τὴν ἀπειθείας δηλαδὴ ἀνακοίνωσή τοῖς τοῖς Ἀποστόλοις τῆς εὐχάριστης εἰδήσεως γιὰ τὴ θριαμβευτικὴ νίκη τοῦ Χριστοῦ πᾶνω στὸν θάνατο ποῦ πραγματοποιήθηκε με τὴν ἀνάστασή Του καὶ ὑπῆρξε ἀποτέλεσμα τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς μεγάλης Του εὐσπλαχνίας πρὸς τὸν πεσμένο καὶ νεκρωμένο ἀπὸ τὴν ἀμαρτία ἄνθρωπο.

ΟΙΝΟΣ: ΤΟ «ΑΙΜΑ ΤΗΣ ΣΤΑΦΥΛΗΣ»

Ετυμολογικά, η λέξη νάμα παράγεται από το ρήμα νάω και σημαίνει κάθε τι που ρέει, νερό, ποταμός, ρυάκι, πηγή. Στην αρχαία ελληνική γραμματεία απαντώνται εκφράσεις όπως για παράδειγμα «νάματα δακρύων»(Αισχ.), «νάματα πυρός» (Ευρυπ.) ή και «νάματα λόγων» (συχνά στον Πλάτωνα). Στην Εκκλησιαστική ορολογία επικράτησε να ονομάζεται νάμα, «ὁ οἶνος ὡ κρῶνται οἱ ἱεροῦργοῦντες ἐν τῇ θεῖᾳ μεταλήψει»¹.

Ειδικότερα στην Παλαιά Διαθήκη ο οἶνος, το ψωμί και το ἔλαιον θεωρούνται βάση της βασικής διατροφής του ανθρώπου². Η αφθονία τους σήμαινε ευλογία από τον Θεό, πλούτο, ευφροσύνη και ευημερία³.

Όπως καθετί βέβαια έτσι και ο οἶνος, η κατανάλωση του οἴνου, είναι ένα νόμισμα με δύο όψεις. Από τον τρόπο χρήσης του εξαρτάται αν αποβεί ευλογία ή κατάρα. Ενώ η μετρημένη κατανάλωσή του «εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου»(Ψα. 103,15)⁴ η αλόγιστη κατανάλωσή του καταστρέφει ζωές «πολλούς γάρ ἀπώλεσαν ὁ οἶνος» (Σοφ. Σειρ. 31,25).

Η κατάχρησή του οδηγεί στη μέθη την οποία η Γραφή αποκαλεί «ὕβριστικόν» και σε αυτήν την περίπτωση ο οἶνος από ευλογία γίνεται πράγμα «ἀκόλαστον»

(Παρ.20,1). Γι' αυτό και ο Σειράχ στο ομώνυμο βιβλίο του σημειώνει: «οἶνος καὶ μουσικὰ εὐφραίνουσι καρδίαν, καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρω ἀγάπης σοφίας»(Σοφ. Σειρ. 40,20).

Όπως και στην Καινή Διαθήκη, για την μετά Χριστόν εποχή, έτσι και στην Παλαιά Διαθήκη, παρά το γεγονός ότι η αφθονία οἴνου ταυτιζόταν με ευλογία Θεού, η αποχή από αυτόν ταυτιζόταν με την άσκηση και τη νηστεία(βλ. Λευ. 10,9; Αρ. 6,3; Α Βα. 11,1; Ιεζ. 44,21; Δα. 10,3).

Τέλος στην Καινή Διαθήκη, η παραβολή της αμπέλου χρησιμοποιείται επίσης για να δείξει ο Χριστός τη ζωντανή και οργανική ενότητα των πιστών με τον Ίδιο. Γι' αυτό άλλωστε και η άμπελος επικράτησε ως σύμβολο της Εκκλησίας του Χριστού από την εποχή της πρώτης Εκκλησίας μέχρι και σήμερα στη ζωγραφική, στην υμνογραφία και στην εκκλησιαστική τέχνη γενικότερα.

Το αίμα σταφυλής, όπως είδαμε να αποκαλείται ο οἶνος στην Παλαιά Διαθήκη(βλ. Δε 32,14), υποδεικνύει ο ίδιος ο Κύριος στους μαθητές Του ως ένα από τα συστατικά που εδώ και δύο χιλιάδες χρόνια χρησιμοποιείται στις ενορίες της γης χριστιανικές ενορίες για την τέλεση του μυστηρίου της Θείας Μεταλή-

ψεως. Ο άρτος και ο οἶνος, και τα δύο ευλογημένα, είναι αυτά που μεταβάλλονται σε σώμα και αίμα Χριστού αντίστοιχα και αγιάζουν τους μετέχοντας κατά την επαγγελία του Χριστού.

Ο δε καρπός της αμπέλου υπήρξε με όλο το βάρος του συμβολισμού που διασπείρει, όπως υπήρξε ένα από τα συστατικά του τελευταίου εκείνου μυστικού δείπνου του Χριστού με τους μαθητές Του, έτσι θα είναι και ένα συστατικό του ουρανού εκείνου δείπνου που θα γίνει στον ουρανό κατά τη Δευτέρα του Χριστού παρουσία. Έτσι ο οἶνος συνδέεται και με το γεγονός που θα θέσει πλέον τέλος στην ιστορία και πορεία αυτού του κόσμου όπως ο ίδιος ο Κύριος προείπε «οὐ μὴ πῖω ἐκ τῆς ἀμπέλου».....(Ματθ. 26,29).

Εἶθε νὰ εἶμαστε ὅλοι ομοτράπεζοί Του καὶ νὰ γευθούμε τὸν οἶνον τὸν «καινὸν οἶνον», τὸ αἷμα τῆς σταφυλῆς τὴν ἡμέρα ἐκείνη τῆς ἀγάπης Του καὶ νὰ λουστοῦμε στὰ νάματα τοῦ ἐλέους Του.

*Δρ. Δέσποινα Μ. Καλογεράκη
Θεολόγος*

¹ Lidel Scott, III,σ.208

² Βλ. Γε. 14,18; 27,37; Δε. 7,13,14;

³ Βλ. Β' Παρ. 31,5; Παρ.3,10; Ησ.36,17

⁴ Πρβλ. Παρ.27,9; Εκκλ.10,19;Σ οφ. Σειρ. 40,20